

بررسی تاثیر فاصله کشت در میزان عملکرد نارنگی انشو

حیاتبخش، عنایت، یونس ابراهیمی و یحیی تاجور

مؤسسه تحقیقات مرکبات، رامسر

یکی از عوامل تعیین کننده میزان بهره‌وری باغهای میوه، انتخاب مناسبترین فاصله کشت است. امروزه استفاده از پایه‌های پاکوتاه کننده موجبات کشت متراکم درختان میوه را فراهم نموده که خود ضمن تسهیل عملیات داشت و برداشت، مقدار عملکرد را به چندین برابر افزایش داده است. در این تحقیق با هدف تعیین بهترین فاصله کشت نارنگی انشو پیوند شده

روی پایه پونسیروس که تا حدودی خاصیت پاکوتاه کنندگی دارد، آزمایشی پنج ساله در قالب بلوک‌های کامل تصادفی با شش تیمار و چهار تکرار و نه اصله درخت برای هر تکرار که جمعا ۲۱۶ درخت را شامل می‌شود انجام گرفت. تیمارها عبارت بودند از فواصل کشت 2×8 ، 3×8 ، 4×8 ، 5×8 و 6×6 متر که تیمار اخیر به عنوان شاهد و عرف منطقه در نظر گرفته شده است. تجزیه واریانس میانگین عملکرد تیمارهای مختلف گویای موارد زیر می‌باشد:

۱- تیمارها در سطح ۱٪ اختلاف معنی‌داری از نظر تأثیر در عملکرد داشته به طوریکه بیشترین عملکرد در فاصله کشت 8×2 متر با میانگین ۴۱۵۹۰ کیلوگرم در هکتار به دست آمد و در کلاس A قرار گرفت و کمترین عملکرد نیز مربوط به تیمار 8×6 متر بود که با میانگین ۱۶۰۱۰ کیلوگرم در هکتار در کلاس D قرار خواهد گرفت. میانگین پنج ساله عملکرد تیمارهای 8×2 ، 8×4 ، 8×5 و 6×6 متر نیز به ترتیب برابر با ۲۳۷۳۰، ۲۰۳۱۰ و ۱۸۷۵۰ کیلوگرم در هکتار بوده که به ترتیب مربوط به کلاسهای A، B، C، D هستند.

۲- بررسی عملکرد هر تیمار در سالهای مختلف گویای این واقعیت است که فاکتور سال دارای اثر معنی‌داری در میزان عملکرد نارنگی انشو بوده به طوریکه سالهای سوم و چهارم با میانگین ۳۴۵۰۰ و ۳۳۱۲۰ کیلوگرم در هکتار بیشترین محصول را داشته و در کلاس A قرار گرفته‌اند اما سال پنجم دارای میانگین عملکرد ۲۷۸۲۰ کیلوگرم در هکتار بوده که در کلاس B قرار دارد و سالهای اول و دوم نیز به ترتیب با ۲۳۰۶۰ و ۷۸۸۴ کیلوگرم در هکتار در کلاس‌های C و D بوده‌اند. تفاوت‌های فاحش در مقدار محصول سالهای مختلف گویای وجود پدیده سال آوری شدید در این رقم از نارنگی است.

۳- با توجه به یکسان بودن رقم و نیز پایه مورد استفاده در این تحقیق، همانگونه که انتظار می‌رفت هیچگونه تفاوت معنی‌داری در صفات کیفی محصول دیده نمی‌شد.

در جمع‌بندی نتایج به دست آمده از این تحقیق می‌توان فاصله 8×2 متر را بهترین تراکم کشت برای نارنگی انشو روی پایه پونسیروس تریفولیاتا در شمال ایران معرفی نمود.